

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0518U000473

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-04-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алієв Самардин Партоєвич

2. Aliiev Samardin

Кваліфікація: к. мед. н., 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-03-2018

Спеціальність за освітою: Гігієна, санітарія, епідеміологія

Місце роботи здобувача: Науково-дослідний інститут профілактичної медицини Міністерства охорони здоров'я Республіки Таджикистан

Код за ЄДРПОУ: 770931500

Місцезнаходження: вулиця Шевченка, будинок 61, Душанбе, 734025, Таджикистан

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.609.05

Повне найменування юридичної особи: Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України

Код за ЄДРПОУ: 01896872

Місцезнаходження: вулиця Амосова, 58, Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61176, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут профілактичної медицини Міністерства охорони здоров'я Республіки Таджикистан

Код за ЄДРПОУ: 770931500

Місцезнаходження: вулиця Шевченка, будинок 61, Душанбе, 734025, Таджикистан

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Повне найменування юридичної особи: Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України

Код за ЄДРПОУ: 01896872

Місцезнаходження: вулиця Амосова, 58, Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61176, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик:

Тема дисертації:

1. Обґрунтування та удосконалення систем епідеміологічного і паразитологічного нагляду за триденною малярією на етапі її елімінації у Республіці Таджикистан

2. Substantiation and improvement of the epidemiological and parasitological surveillance system for three-day malaria at the stage of its elimination in the Republic of Tajikistan

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена удосконаленню епідеміологічного і паразитологічного нагляду за триденною малярією *P. vivax* в період елімінації в Республіці Таджикистан. На основі проведеного епідеміологічного аналізу встановлено соціальну й економічну значущість малярії для громадського здоров'я й економічних складових Республіки Таджикистан. Оцінено показники епідеміологічної ефективності протиепідемічних заходів у різних вікових групах населення. Доведено, що найстабільнішими є паразитарні системи (*P. vivax* – *An. superpictus*, *P. vivax* – *An. pulcherrimus*), виявлено слабку маніфестність клінічних симптомів серед хворих на триденну малярію після пролонгованої інкубації, особливо в першому півріччі. Вперше встановлено при клінічних лабораторних дослідженнях низький рівень паразитемії у крові хворих після подовженої інкубації. Доведено відсутність стійкості плазмодіїв при лікуванні хлорохіном і примахіном, відсутність паразитоносійства у переделімінаційному періоді на тлі лікування хворих на триденну малярію. Епідеміологічна ситуація в Республіці Таджикистан характеризувалася низьким рівнем захворюваності населення (0,4 на 100 тис. населення), реєструвалися завезені випадки малярії мігрантами і спорадичні випадки місцевої передачі збудника. В структурі збудників завезеної малярії переважну більшість мають *P. vivax* (більш ніж 95 %). Установлено екологічні, епідеміологічні і соціальні фактори, які призводять до поширеності циркуляції паразита малярії (*P. vivax*) і ускладнюють епідеміологічну ситуацію; особливі природно-кліматичні умови призводять до активного виплоду комарів *An. pulcherrimus* та інших. На основі оцінки всіх факторів з використанням географічної інформаційної системи (ГІС) проведена стратифікація регіонів країни з різним рівнем епідеміологічного маляріогенного потенціалу (від 0,1 до 1,6 на 100 тис. населення), що дало змогу диференційовано підходити до реалізації пріоритетних напрямків профілактики малярії з урахуванням ризиків можливого інфікування населення. Обґрунтовано етапи боротьби з малярією, які визначаються терміном інтенсивності проявів епідемічного процесу й ефективності проведених протиепідемічних і протипаразитарних заходів; встановлено епідеміологічні, медичні і соціально-економічні складові для досягнення елімінації триденної малярії у Республіці Таджикистан, сформульовано та обґрунтовано основні напрямки вдосконалення епідеміологічного нагляду (спостереження) і профілактики малярії. Результати дослідження стали основою базою для розробки Національної програми боротьби з малярією у 2006–2010 рр., створення і затвердження Міністерством охорони здоров'я Республіки Таджикистан нормативних і методичних постанов.

2. The thesis presents the improvement of epidemiological and parasitological surveillance for a three-day malaria *P. vivax* during the elimination period in the Republic of Tajikistan. According to the epidemiological analysis, the social and economic significance of malaria for the public health and economic components of the Republic of Tajikistan has been established. Epidemiological efficacy of antiepidemic activities in various age groups of the population has been estimated. It has been proved that the parasitic systems are most stable (*P. vivax* – *An. Superpictus*, *P. vivax* – *An. Pulcherrimus*), a weak manifestation of clinical symptoms among patients with three-day malaria after prolonged incubation, especially in the first half-year, has been identified. For the first time in clinical laboratory studies, low levels of parasitemia in patients' blood after prolonged incubation have been established. It has been proved that there is no stigma of plasmodia in the treatment of chloroquine and primaquine, the absence of parasitonicity in the preeliminational period on the background of treating patients with three-day malaria. The epidemiological situation in the Republic of Tajikistan was characterized by a low level of morbidity (0.4 per 100 thousand population), recorded cases of malaria by migrants and sporadic cases of the pathogen local transmission. There are *P. vivax* in the structure of the agents of imported malaria, the overwhelming majority (more than 95 %). The importation of malaria intensified due to migratory processes and the flight of mosquitoes from border areas endemic for malaria (*P. vivax*). Ecological, epidemiological and social factors that lead to the prevalence of malaria parasite circulation (*P. vivax*) and complicate the epidemiological situation; special natural and climatic conditions lead to active mosquito breeding *An. pulcherrimus* and others.

According to the estimation of all factors using the geographical information system (GIS) stratification of the regions of the country has been carried out with different levels of epidemiological malariaogenic potential (from 0.1 to 1.6 per 100 thousand population). It allowed to differentiate approach to the implementation of priority directions of malaria prevention taking into account the risks of possible infection of the population. The stages of the struggle against malaria, which are determined by the intensity of the manifestations of the epidemic process and the effectiveness of the anti-epidemic and anti-parasitic measures, have been substantiated. Epidemiological, medical and socio-economic components had been established the elimination of three-day malaria in the Republic of Tajikistan, the main directions of improvement of epidemiological surveillance (surveillance) and malaria prevention have been formulated and substantiated. The results of the study have become the main basis for the development of the National Malaria Control Program 2006-2010, the establishment and statement by the Ministry of Health of the Republic of Tajikistan of normative and methodological regulations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бодня Катерина Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бодня Катерина Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

